

Základní škola
Lužec nad Vltavou

**Základní škola Lužec nad Vltavou,
příspěvková organizace**

**STRATEGIE PREVENCE
A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI
ŽÁKŮ**

Pavla Kopeluková

Obsah

STRATEGIE PREVENCE A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI ŽÁKŮ	3
I. Příčiny školní neúspěšnosti	3
II. Nejčastěji vlivy na školní neúspěšnost.....	3
III. Řešení školní neúspěšnosti	3
1. Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění	4
2. Odchylka v celkové úrovni inteligence	4
3. Žáci sociálně znevýhodnění	4
4. Žáci s vysokou absencí.....	4
5. Plán pedagogické podpory	5
IV. Zodpovědné osoby	6

STRATEGIE PREVENCE A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI ŽÁKŮ

I. Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vážným problémem. Jeho řešení vyžaduje náročnou práci nejen žákem, ale často také se zákonnými zástupci žáka. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáka, v jeho výkonnosti, motivaci i rodinné výchově. Nespěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

Školní neúspěšnost žáků řeší členové školního poradenského pracoviště (metodik prevence, výchovný poradce, vedoucí metodického sdružení prvního stupně) v úzké spolupráci s třídními učiteli, vedením školy, ostatními, rodiči žáka s pedagogicko-psychologickou poradnou, popřípadě s oddělením sociálně-právní ochrany dětí.

II. Nejčastěji vlivy na školní neúspěšnost

a) Osobnost dítěte - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka.

b) Negativní vlivy okolí

- **Nepodnětné rodinné prostředí** - žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině
- Problémy ve vztazích ve škole, ve třídě, obecně mezi vrstevníky, ohrožení sociálně patologickými jevy
- Problémy ve vztazích s učiteli

c) Špatná docházka do vyučování – neúčast žáků ve výuce, z toho plynoucí špatné porozumění probírané látce a následné nevládnutí učiva.

III. Řešení školní neúspěšnosti

V případě zjevného poklesu výkonnosti, či výkonnosti, která není pro daný věk (skupinu) obvyklá a přímého ohrožení školní neúspěšností dle závažnosti ve škole volíme:

- Spolupráci učitelů s poradenskými pracovníky ve škole (**ŠPP – školské poradenské pracoviště**), spolupráci školy a školských poradenských zařízení, spolupráci s rodiči neúspěšných žáků
- Sestavení plánu pedagogické podpory (**PLPP – plán pedagogické podpory**)
- Zajištění speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostiky vedoucí k odhalení konkrétních příčin selhávání žáka ve škole
Diagnostika žákových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a rychle se navrátit k normě.
- Pravidelně, každé čtvrtletí, je na pedagogické poradě školy vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností a všichni jsou s ní seznámeni.

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

- 1. Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění**
- 2. Odchylka v celkové úrovni inteligence**
- 3. Žáci, jejichž neúspěšnost souvisí spíše s mimoosobnostními faktory - sociální znevýhodnění**
- 4. Žáci s vysokou absencí**

1. Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění

- Kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo ze speciálně pedagogického centra (SPC)
- Integrace žáka
- Vytvořením individuálního vzdělávacího plánu (IVP)
- Popřípadě vytvořením plánu pedagogické podpory (PLPP)

2. Odchylka v celkové úrovni inteligence

- Žákovi bude stanoveno základní učivo, které po něm bude požadováno podle jeho možností a schopností
- Budou využívány vhodné metody práce s žákem
- Motivace - zažití úspěchu
- Možnost opravit si známku
- Individuální konzultace ve vyučování i mimo něj
- Spolupráce s PPP - integrace na základě IVP a realizování dalších podpůrných opatření doporučených poradnou

3. Žáci sociálně znevýhodnění

- Motivace žáka k učení
- Spolupráce s rodinou
- Vytváření podmínek pro domácí přípravu ve škole, v rámci školního klubu, v rámci individuálních konzultací
- Přístup k internetu ve škole
- Práce s klimatem třídy
- Začleňování těchto žáků do majoritního kolektivu

4. Žáci s vysokou absencí

- Včasné nabídnutí podpory při osvojení zameškané látky – plán dostudování učiva a termíny dozkoušení
- Nabídka individuálních konzultací (osobně, online)
- Doučování v rámci školního klubu dle aktuální nabídky

5. Plán pedagogické podpory

Průběžně, nejpozději však po každém čtvrtletí školního roku, třídní učitelé ve spolupráci s výchovným poradcem, metodikem prevence vyvolají jednání se zákonnými zástupci žáků, kteří jsou ohroženi školní neúspěšností, jsou za čtvrtletí hodnoceni nedostatečně nebo dostatečně nebo vyučující vyhodnotili jejich vývoj jako rizikový.

Přítomni při jednání budou třídní učitel, zákonný zástupce, žák, učitelé daných předmětů, kde žák neprospívá, případně výchovný poradce. Budou navrženy možnosti řešení školní neúspěšnosti a budou přijata opatření, která umožní žákovi učivo doplnit, zvrátit nepříznivé výsledky ve vzdělávání.

Z tohoto jednání bude pořízen zápis, který podepisují všechny strany (škola, rodič, žák). Výsledkem může být i sestavení plánu pedagogické podpory.

a. Postup při řešení vysoké absence žáka ve výuce

Důvodem absence žáka ve výuce může být dlouhodobá či opakovaná nemoc, ale také skryté záškoláctví.

Výchovný poradce vede seznam žáků ohrožených školním neúspěchem z důvodu vysoké absence ve výuce.

Ve školním řádu je jasně a zřetelně specifikován způsob omlouvání absencí žáků zákonnými zástupci a ošetřujícím lékařem. **U žáků se sociálním znevýhodněním je nutné soustavně a důsledně informovat zákonné zástupce o pravidlech omlouvání absencí dítěte. V pravidlech omlouvání dochází k nejčastějšímu nepochopení zákonných zástupců žáků se sociálním znevýhodněním, které může vést k neomluvené absenci a v některých případech ke skrytému záškoláctví.**

Za včasnou, důslednou a jednoznačnou komunikaci při omlouvání absencí žáka zodpovídá třídní učitel. Třídní učitel je povinen jednoznačně seznámit zákonné zástupce se školním řádem (upozornit na jeho umístění na webových stránkách, seznámení na třídních schůzkách, zaslání textu s pravidly omlouvání absencí přes systém Bakaláři, vlepění do žákovské knížky).

Kontrola absencí ve výuce a opatření, které inicializuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence:

- Výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence **každý měsíc** vyhodnocuje absenci žáků ve výuce ve všech třídách.
- Pokud žák zamešká **více než 60 hodin** výuky v daném pololetí (cca 3 týdny na prvním stupni, cca 2 týdny na stupni druhém), informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce o žakově možné školní neúspěšnosti.
- V případě, že žák zamešká **více než 90 hodin** výuky v daném pololetí (cca 5 týdnů na prvním stupni, 3 týdny na stupni druhém), informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce omlouvání dalších absencí ošetřujícím lékařem žáka. ***Ve vhodných případech je sestaven plán pedagogické podpory.***
- Pokud žák zamešká **více než 120 hodin** výuky (cca 6 týdnů na prvním stupni, 4 týdny na stupni druhém), vyvolává se jednání se zákonnými zástupci. Na schůzce jsou přítomni třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, žák a jeho zákonný zástupce, případně učitel předmětu, kde se **již objevily studijní problémy. *Ve vhodných případech je sestaven plán pedagogické podpory.***

b. **Podpůrná opatření, plán pedagogické podpory zaměřený na zlepšení studijních výsledků žáka a jeho úspěšnost při vzdělávání**

- **Plán pedagogické podpory (PLPP)**, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel v součinnosti se školským poradenským pracovištěm stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním)
- Plán se stanovuje nejdéle na dobu **tří měsíců, poté se vyhodnotí.**
- Pokud nedojde k pozitivní změně, požádá škola zákonného zástupce žáka o návštěvu školského poradenského zařízení.

Plán pedagogické podpory obsahuje:

- **zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva**
- **užívání podpůrných aktivit**
 - oznamování písemných prací s dostatečným předstihem
 - stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva
 - umožnění opakovaného opravného pokusu
- **používání podpůrných pomůcek při samostatné práci v předmětu**, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu (přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj.)
- **umožnění plnění zadaných úkolů ve škole – specifikace času, prostoru a dohledu nad žákem**
 - možnost doučování – v rámci např. kroužků v rámci školního klubu
 - individuální práce se žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoci žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva
- **vedení písemných záznamů o průběhu plánu pedagogické podpory**
 - zadávání úkolů včetně termínů splnění
 - poskytování pravidelných informací o průběhu plánu pedagogické podpory zákonným zástupcům žáka a výchovnému poradci

IV. **Zodpovědné osoby**

- Pracovníci školského poradenského střediska
 - Výchovný poradce
 - Metodik prevence
 - Vedoucí metodického sdružení prvního stupně
 - Třídní učitelé

V Lužci nad Vltavou 7. 10. 2020

Ing. Pavla Kopeluková, ředitelka školy

Mgr. Iveta Králová Fonioková, metodik prevence